

Újpest-Belsőváros

2004. 04. 18.

Loránt Gábor

AZ ELLENSÉG TAKTIKÁJA: A GÚNY

Lectio: Neh 3,33-38

Alapige (textus): Neh 3,33-38 és Zsolt 14,6

Amikor meghallotta Szanballat, hogy építjük a várfalat, méregbe jött, és nagy bosszúságában gúnyolni kezdte a júdaiakat. Ezt mondta honfitársainak, Samária seregének: Mit csinálnak ezek a nyomorult júdaiak? Hát megengedik ezt nekik? Talán már áldozni is akarnak, mert még ma befejezik? Életre kelthetik-e ezt a halom követ, amely porrá égett? Mellette állt az ammóni Tóbijjá, és ezt mondta: Bármit építsenek is, ha ráugrik egy róka, az is ledönti a kőfalukat! Halld meg, Istenünk, hogyan csúfolnak minket! Fordítsd vissza fejükre gyalázkodásukat! Legyenek prédává rabtartóik földjén! Ne nézd el bűnüket, és ne töröld el vétküket, mert téged bosszantottak, amikor az építőket gúnyolták. Mi azonban építettük a várfalat, és már az egész várfal elkészült félmagasságban, mert a nép nagy kedvvel dolgozott.

A nyomorult tervét csúffá tennétek, de az ÚR az ő oltalma!

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk! Hálát adunk neked, mert – ahogyan Nehémiás könyvében olvassuk: Teveled kezdjük meg az építést és a Te segítségével, a Te kegyelmedből fejezzük is azt be, mert egészen bizonyosak lehetünk, hogy Te elvégzed bennünk azt a munkát, amelyet elkezdtl, és elvégzed rajtunk

keresztül, amit elkezdted. Bocsásd meg Urunk, hogy gyakran jobban figyelünk a szélre és a hullámokra – mint Péter –, mint Terád, hogy gyakran keserűséget okoz az ellenség és felvesszük a kesztyűt, helyett, hogy Rád bízánk dolgainkat. Urunk! Még újjászületett életünkben is gyakran kísért a múlt, azok a módszerek, ahogyan a dolgainkat intéztük, ahogyan a vádakra válaszoltunk, ahogyan a külső támadásokra reagáltunk. Bocsásd meg, hogy az új életben is kísért a múlt. Könyörülj rajtunk, hogy egyre jobban tudjuk Rád figyelni, és egyre inkább hallgassunk a Te intésedre! Kérünk, hogy ezen a mai délelőttön taníts bennünket Igéd által! Taníts az új életben járásra, hiszen olyan sok minden megtanulni valónk van. Vezess az örökkévalóság útján hűségben és engedelmisségben! Add most a Te Szentlelkedet is, hogy értsük ezeket a dolgokat. Így könyörülj igehirdetőn és így könyörülj mindannyiunkon, az igehallgatókon, akik Terád szeretnék figyelni! Légy velünk, Urunk!

Ámen.

Isten **bűnbocsátó kegyelmének** hirdetése:

Egykor mi is mindnyájan közöttük éltünk testünk kívánságaival, követtük a test és az érzékek hajlamait, és a harag fiai voltunk emberi természetünk szerint, éppen úgy, mint a többiek. De Isten, gazdag lévén irgalomban, az ő nagy szeretetéért, amellyel minket szeretett, minket is, akik halottak voltunk a vétkek miatt, életre keltett a Krisztussal együtt - kegyelemből van üdvösségetek! - és vele együtt feltámasztott, és a mennyek világába ültetett Krisztus Jézusért, hogy megmutassa az eljövendő korszakokban kegyelmének mérhetetlen gazdagságát irántunk való jóságából Krisztus Jézusban. (Ef 2,3-7)

Igehirdetés

Kedves Testvérek!

Az ellenségeskedésnek van egy olyan válfaja, vagy – ha úgy tetszik – módszere, amelyet így neveznek: „lélektani hadviselés”. Maga az elnevezés, hogy „lélektani hadviselés” eléggé új keletű, de amit takar, az ősi. Mert amióta világ a világ, alkalmazzák. Elsőként a kígyó alkalmazta ott, az Édenkertben, amikor megkísértette Évát és Ádámot. (1Móz 3)

Lélektani hadviselés! Nincs csatazaj, nem csapnak össze fegyverek, mégis háború dül – az idegek szintjén, pszichológiai módszerekkel.

Nehémiás könyvében, még a második részben olvastunk a hóróni Szanballatról és Tóbijjáról, az ammóni szolgáról, s akkor így beszélt róluk az Ige: „*nagyon rosszallották, hogy jött egy olyan ember, aki Izráel fiainak a javát keresi.*” (Neh 2,10) Tudniillik ez az ember Nehémiás, a perzsa király pohárnoka.

Néhány vasárnapon keresztül – nem egymás utáni vasárnapokon –, de ma, jövő vasárnap, és egyszer majd később az ellenség taktikájáról lesz szó. Most a gúnyról a lélektani hadviselés egyik módszeréről. Majd később lesz a fenyegetés és a megfélemlítés.

A mai alkalomnak ezt a címet adtam, hogy: „AZ ELLENSÉG TAKTIKÁJA: A GÚNY”. Isten üzeneteképpen vizsgáljuk meg, hogy

- mi is a lélektani hadviselésnek ez az eszköze, vagyis a gúny mibenléte.
- Másodjára azt tegyük vizsgálatunk tárgyává hogy mi ezzel az ellenségnek, (s az ellenség mögött tulajdonképpen a Sátánnak) a célja,
- és harmadjára: mi a helyes válasz a hívő ember részéről.

1 Először is nézzük meg a **gúny mibenlétét!** *„Amikor meghallotta Szanballat, hogy építjük a várfalat, méregbe jött, és nagy bosszúságában gúnyolni kezdte a júdaiakat.”*

Vannak állandósult, vagy többé-kevésbé állandósult szókapcsolatok. A gúnynál gyakran használjuk ezt a jelzős szerkezetet, hogy „metsző gúny”. A gúny valóban lelki fegyver, amellyel sebet lehet osztani, sőt akár ölni és pusztítani is lehet vele. Vannak olyan emberek, akik kitűnően tudják alkalmazni ezt a fegyvert: metsző gúnyal beszélnek embertársaikról, és van olyan eset, amikor az embertárs ezt nem is tudja elviselni, és kárt szenved lelkében, vagy esetleg kárt okoz magának. Sebet ejt, s akár öl, pusztít is a gúny.

Az Ige alapján kétféle gúnyoló szándékot különböztethetünk meg. Az egyik: amikor valakinek a szándékát gúnyolják ki. *Ezt mondta honfitársainak, Samária seregének: Mit csinálnak ezek a nyomorult júdaiak? Hát megengedik ezt nekik? Talán már áldozni is akarnak, mert még ma befejezik? Életre kelthetik-e ezt a halom követ, amely porrá égett?* Azt látjuk, hogy Szanballat az építkezés, a helyreállítás szándékából űz gúnyt.

Figyeljük meg, hogy milyen sokféleképpen próbál tört döfni a júdeaiak szívébe!

Először is azt mondja, hogy „nyomorultak”: *ezek a nyomorult júdaiak*, aztán felteszi a kérdést: *„Hát megengedik ezt nekik?”* És ezzel figyelmezteti a júdeaiakat arra, hogy hatalom alá vetett emberek, hogy nem önálló az országuk, hogy nem csinálhatnak azt, amit akarnak. De ugyanakkor ez megint csak egy olyan sátáni módszer, amit már a kígyó alkalmazott az Édenkertben. Mert amikor feltette Szanballat ezt a kérdést: *„Hát megengedik ezt nekik?”*, hát erre a válasz az, hogy „igen!”. Hiszen éppen Nehémiás vitte a királyi parancsot, a királyi engedélyt, hogy felépíthetik a várfalat. Tehát Szanballat tulajdonképpen kétséget akart ébreszteni a júdeaiakban, hogy elbizonytalanítsa őket. Ahogy mondtam, a kígyó is ezt tette az Éden kertjében: *„Csakugyan azt mondta*

Isten...?” (1Móz 3,1) Aztán folytatja azzal: *„Talán már áldozni is akarnak...?”* Tehát az Isten iránti tiszteletükből is gúnyt űz Szanballat.

„Talán már áldozni is akarnak, mert még ma befejezik? Életre kelthetik-e ezt a halom követ?” tulajdonképpen ezzel azt mondja, hogy *„Ez lehetetlenség! Ezt nem tudjátok megcsinálni!”*

Kedves Testvérek! A mi keresztyénségünket is gyakran így szokták gúnyolni. *„Ti még hisztek ezekben a dajkamesékben, hogy Isten, meg teremtés? Csak nem veszitek komolyan a teremtés történetét, hiszen itt van ez a tudomány, az evolúció. Ki veszi komolyan a teremtést? Ebben a mai korban nem lehet ezeket alkalmazni! Nagyon szép, ami le van írva a Bibliában. Lehet, hogy valamikor érvényesek is voltak, abban az időben, amikor írták, de most? Most egészen más világ van, a 21. század elején ezek a dolgok már elavultak. Lehet, hogy szépek, de ma már nem alkalmazhatók. Tiszán akartok belépni egy házasságba? Hát ugyan már! Hát ki veszi ezt már komolyan, ebben a mai világban? Be akarjátok vallani az adózásnál a teljes jövedelmet? Senki sem csinálja ezt! Ti is pórul jártok! Miből fogtok megélni? Imádkoztok, Bibliát olvastok? Ugyan már! Minek?”*

Így csúfolnak bennünket szándékunkban, amikor szeretnénk Istennek engedelmes életet élni.

De nem csak a szándékot gúnyolják, hanem az eredményt, vagy a feltételezett eredményt is. Ahogyan a gúnyolódást Szanballat – hogy így mondjam – párja, Tóbijjá folytatja: *„Mellette állt az ammóni Tóbijjá, és ezt mondta: Bármit építsenek is, ha ráugrik egy róka, az is ledönti a kőfalukat!”*

Ráugrik egy róka, az is ledönti a kőfalukat! Kőfal lesz ugyan, de gyenge, mert nem értenek ehhez az építéshez. Nem tudják megcsinálni úgy, ahogy kellene. Vagy pedig a külső, zavaró tényezők fogják megakadályozni őket a munka sikerében. *„Majd amit csinálnak – mert látjuk, hogy csinálnak valamit – nem lesz az jó semmire!”* *„Csinálják, de minek?”*

Bennünket is gyakran így néznek, árgus szemekkel. A legkisebb hibát is észreveszik bennünk, vagy a feltételezett hibát. A hívők mindig kirakatban élnek! *„Ugye, hogy ők sem tudják jól nevelni a gyermekeiket? Ugye, hogy ők sem olyan szelídek és türelmesek, ha bántják őket? Nem fog sikerülni nekik, hogy úgy éljenek, ahogyan hirdetik! Nem képesek rá, mert vagy bentről nem erősek hozzá, vagy pedig a külső akadályozó tényezők gátolják őket. Amit építenek, az is olyan lesz. Ráugrik egy róka, azt is ledönti a kőfalat.”*

De ne lepődjünk meg a gúnyolódáson! Hiszen a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak is milyen gúnyolódást kellett kiállnia?

Nemrég volt nagyhét, nagypéntek. Olvastuk azokat a történeteket, láttuk sorban, hogyan gúnyolták Őt. Heródes, amikor királyi ruhába öltözteti gúnyból, és úgy küldi vissza Pilátushoz. Vagy a katonák, vagy a kereszt alatt... Olyan megdöbbenő volt végigolvasni ezt a történetet. Hadd idézzem fel, hiszen olyan közel vagyunk még húsvéthoz. Alig egy hét múlt el húsvétvasárnap óta. *A nép ott állt és nézte. A főemberek pedig velük együtt így csúfolódtak: „Másokat*

megmentett, mentse meg magát, ha ő az Isten választott Krisztusa!” Kigúnyolták a katonák is, odamentek hozzá, ecetet vittek neki, és így szóltak: „Ha te vagy a zsidók királya, mentsd meg magadat!”... A megfeszített gonosztevők közül az egyik így káromolta őt: „Nem te vagy a Krisztus? Mentsd meg magadat és minket is.” (Lk 23,35-39)

*Nem feljebbvaló a tanítvány a mesterénél – ahogy olvassuk az Igében (Lk 6,40) És nekünk mégis Őhöz képest milyen apróságokat kell eltűrnünk, s mégis milyen nehezen tűrjük el!” Őt a legszentebb küldetésében csúfolták. Ha Őt a legszentebb küldetésében csúfolták, a megváltásban, akkor minket, ha az Ő engedelmes gyermekei akarunk lenni, vajon minket nem fognak csúfolni? Dehogyan nem! Ne legyen kétségünk efelől, és ne érjen bennünket meglepetés, mert **ha Őt csúfolták, bennünket is csúfolni fognak!***

2 Másodjára arról szeretnék beszélni, hogy ezzel a gúnyolódással, ezzel a csúfolódással **mi az ellenség célja.** Ahogy mondtam, az ellenség mögött, **mi a Sátán célja?**

- Az első cél az, hogy bennünket védekezésre, magyarázkodásra sarkalljon, mert akkor elérte a gúnyolódás a célját. Ugyanis ha elkezdünk magyarázkodni, elkezdjük bizonygatni az igazunkat, elkezdünk védekezni, hogy „Hát az nem egészen úgy van...”, akkor valóban nevetségesek leszünk. Ráadásul minél inkább magyarázkodunk, annál inkább gyanúsakká válunk.

Soha nem fogom elfelejteni: tízéves voltam, amikor gyerekek között nyaraltam. Valami történt, amit én csináltam, és aztán, amikor kiderült a dolog, elkezdték kérdegetni. Volt ott egy kisfiú, aki rettenetesen hevesen védekezett, hogy nem ő volt. Én meg nem szóltam egy szót sem. Mindenki azt hitte, hogy ő volt. Persze ma már bevallanám, de akkor még nem voltam hívő. Minél inkább magyarázkodunk, annál inkább gyanúsabbá válunk, annál inkább nevetségesebbek leszünk. A védekezés felőrli az ember erejét, és felőrli tulajdonképpen az idejét is. Sok hívő ember bonyolódik bele a védekezésbe. Magyarázkodási kényszer van még a hívő emberben is, hogy ezt a helyzetet tisztázni kell. Nem veszi észre, hogy minél inkább gúnyolnak bennünket, annál inkább folytatják, hogy kicsikarják belőlünk ezt a védekezést, hogy még nagyobb támadási felületet nyújtsunk. Mert hogyha belebonyolódunk a magyarázkodásba, akkor elterelődik a figyelem, a mi figyelmünk arról, amiről tulajdonképpen szó van.

Persze itt azért nem azt mondom, hogy soha, semmi gúnyolódást nem szabad visszautasítani, de vigyázzunk, hogy valóban csak akkor következzen be, ha az evangélium ügyét teszik nevetségessé. Akkor kell szólnunk! De vigyázzunk, hogy akkor se bonyolódjunk bele a magyarázkodásba!

- Az ellenség másik célja az, hogy indulatokat gerjessen bennünk. Úgy gondoljuk, hogy „Na, most visszavágunk!”, mi is csípős megjegyzéseket

teszünk, felvesszük a kesztyűt, és hasonló színvonalra süllyedünk, mint a velünk szemben állók. Mert akkor a gúnyolódás megint csak elérte a célját.

- Mert a végső cél (azon túl, hogy magyarázkodásra kényszerítsenek, vagy azon túl, hogy indulatot gerjesszenek) az, hogy **eltántorítsanak bennünket a küldetésétől**. És mi a küldetésünk? Az építés! A gúnyolódás olyan dühítő tud lenni, hogy az energiánkat ennek a kivédésére fordítjuk, és nem az építésre. Nekünk nem az a feladatunk, hogy az ellenség gúnya ellen védekezzünk, hanem az a feladatunk, hogy végezzük azt a munkát, amit Isten ránk bízott: az építést.

Jézus is megtehetette volna a sok gúnyolódás nyomán, hogy leszáll a keresztről, és megmutatja, hogy „Nézzétek meg, le tudok én szállni, hogyha akarok!” De akkor hol lenne a megváltás? Hol lenne a te örökéleted, meg az én örökéletem? Hol lenne a bűnbocsánat? Hol lenne a feltámadás reménysége? Hol lenne mindez, ha Ő leszállt volna a keresztről? Pedig megtehetette volna, hiszen olyan ellenségeskedés és olyan gúnyolódás vette körül, hogy megmutathatta volna, hogy „Ámuljatok és bámuljatok! Le tudok szállni a keresztről!” Akkor se járt volna „jobban”, mert megtalálták volna a módját, hogy akkor ezért gúnyolják, hogy leszállt a keresztről.

3 Harmadjára pedig nézzük meg, hiszen ez most a feladatunk, hogy **mi a helyes válasz?** A helyes válasz az, amit Nehémiásnál is látunk.

Körülbelül egy hónapja, amikor elkezdtek Nehémiás könyvének a magyarázatát, akkor az első résszel kapcsolatosan megemlékeztem a Debreceni Kollégium belső udvari homlokzatának feliratáról, hogy „ORANDO ET LABORANDO”, vagy – ahogy más helyeken van: „ORA ET LABORA”, IMÁDKOZZÁL ÉS DOLGOZZÁL. Az egyetlen helyes válasz, ahogyan Nehémiás is tette: imádkozott és dolgozott. Istenhez fordult, és végezte a munkáját.

Istenhez fordult, így imádkozott: „*Halld meg, Istenünk, hogyan csúfolnak minket!*” Aztán folytatta a gondolatmenetet. Nem válaszolt a gúnyolódásra, hanem Istenhez fordult ugyanúgy, mint Ezékiás király az asszír király gyalázkodására. (2Kir 18,13; vö.: 2Kzón 32) Amikor már készültek Jeruzsálem ostromára, és az asszír király elküldte egyik főemberét, aki káromolta Istent, és azt mondta a népnek, hogy „Ne hallgassatok erre az Ezékiásra, hiszen törbe csal ez benneteket, nem tudjátok megvédeni ezt a várost. Ne is hallgassatok arra, amit mond, hogy bízzatok Istenben”. Hát vajon azok a népek, amelyeket az asszír király meghódított, bíztak az isteneikben, mégis meghódította őket. Ti sem jártok különbül! S akkor Ezékiás nem válaszolt erre semmit, hanem imádságban Istenhez fordult. Aztán elküldött Ézsaiás prófétához, hogy adjon valamilyen vigasztaló szót. Aztán amikor másodjára is érkezett az asszír királytól egy gyalázkodó levél, akkor ezt a gyalázkodó levelet elvitte az Isten templomába, és az Úr színe előtt kiterítette a levelet, hogy „lásd meg Urunk,

hogyan gyaláz Téged az asszír király”. (2Kir 19,14) Nem védekezett, hanem Istenhez fordult.

Halld meg, Istenünk, hogyan csúfolnak minket! Fordítsd vissza fejükre gyalázkodásukat! Legyenek prédává rabtartóik földjén! Ne nézd el bűnüket, és ne töröld el vétküket, mert téged bosszantottak, amikor az építőket gúnyolták... Persze azért nekünk már nem muszáj ilyen imádságot mondanunk. Mi már az Újszövetség idején élünk! Jézus, amikor keresztre feszítették, amikor gúnyolták, akkor azt mondta: „*Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.*” (Lk 23,34)

Tehát Istenhez fordulni, másrészt pedig végezni a munkánkat, hiszen éppen ettől akarnak eltántorítani bennünket az ellenséges erők!

Mi azonban építettük a várfalat, és már az egész várfal elkészült félmagasságban, mert a nép nagy kedvvel dolgozott. Ráadásul nem is akárhogyan dolgoztak! Úgy olvassuk az Igében, hogy „nagy kedvvel”. Nem csüggedtek el. Nem jöttek indulatba. Nagy kedvvel folytatták a munkát. Hiába volt a gúnyolódás, a csúfolódás, nem vették fel a kesztyűt, nagy kedvvel folytatták tovább az építést.

! ● Itt megint csak azt tudom mondani, amire az előbb már utaltam, és amit a Filippi levél így foglal össze: *Az az indulat legyen bennetek, ami Krisztus Jézusban is megvolt!* (Fil 2,5) Hiszen láttuk, hogy az ellenség célja a gúnyal először: az, hogy vagy a szándékot, vagy az eredményt gúnyolja; másodjára: védekezést, vagy indulatot kicsiholni tőlünk, s így eltéríteni, eltántorítani a dolgunktól; harmadjára láttuk, hogy a helyes válasz: imádkozni és dolgozni. De az az indulat legyen bennünk, ami a Krisztus Jézusban is megvolt: *Ő nem tett bünt, álnokság sem hagyta el a száját, mikor gyalázták, nem viszonzta a gyalázást; amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem rábízta ezt arra, aki igazságosan ítél. Bűneinket maga vitte fel testében a fára...* Így olvassuk ezt Péter első levelében. (1Pt 2,22-24) Nem lehetett Jézus Krisztust eltántorítani küldetésétől! Sem gúnyolódással, sem csúfolódással, sem semmilyen más módon! Nem lehetett eltántorítani, mert amikor gyalázták, nem viszonzta a gyalázást. Amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem rábízta ezt Arra, Aki igazságosan ítél, tehát Istenhez fordult. Ugyanakkor elvégezte a maga munkáját, küldetését, tudniillik bűneinket maga vitte fel testében a fára.

Így adjon nekünk Isten mindenféle gúnyolódás, csúfolódás közepette Rá figyelmet és hűséges munkálkodást! Mert csak ezzel tudjuk betölteni küldetésünket.

Ámen.

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk! Köszönjük, hogy Te megerősítesz bennünket minden ellenségeskedés és minden nyomorúság közepette. Hadd kérjünk Téged arra, hogy amikor csúfolnak és gúnyolnak, ne magunk miatt csúfoljanak és gúnyoljanak, hogy ne mi adjunk okot erre a magunk bűnei és vétkei miatt, hanem ha valamilyen csúfolódást, vagy szenvedést kell elviselnünk, hadd legyen az Temiattad és Teérted. Hogy gúnyoljanak és csúfoljanak bár, de azért, mert a Te hűséges és engedelmes gyermekeid akarunk lenni. Kérünk Urunk, hogy soha ne keverjük össze a kettőt! Add, hogy tudjunk harcolni a bűneink ellen, és az ellenség ellen való harcot, ha gúnyolnak bennünket, bízzuk Rád, és végezzük a munkánkat. Kérünk Urunk, hogy így erősíts meg hétköznapijainkban, küzdelmeinkben. Hadd kérjünk azokért, akik betegágyon fekszenek, műtét előtt vagy műtét után vannak. Oly sok a beteg most gyülekezetünkben. Kérünk, hogy könyörülj rajtuk, és erősítsd meg őket! És így hadd könyörödjünk azokért is, akik az elmúlt héten álltak meg ravatal mellett. Hadd lássák meg a nyomorúság mögött a Te elrendező akaratodat, hogy miért ilyen ez a világ, hogy élünk és meghalunk. Adj világosságot, adj hitet, hogy megérthessük valamennyien a Te gondolkodásodat! Kérünk, hogy vezess bennünket úgy is, mint gyülekezetet, úgyis, mint magyarországi hívő népedet, és az egész ország népét. Kérünk ezért a világot is. Urunk! Annyi a gúny és annyi a csúfolódás: a média tele van mindezzel. Kérünk Urunk, hogy ha kell, akkor szólaljunk meg, de a kesztyűt ne vegyük fel, hanem végezzük azt a munkát, amit ránk bízál. Adj bölcsességet a mindennapokhoz, a keskeny úton járáshoz, hogy se jobbra, se balra ne tévedjünk le róla! Köszönjük Urunk, hogy bízhatunk a Te munkálkodásodban, hogy bennünk elvégezd azt, amit el kell végezned Krisztus Jézus napjára, az örökkévalóságra.

Ámen.

393. ének:

1. Ne csüggedj el, kicsiny sereg, Ha rád zúdul vad ellened, Hogy végkép összetörjön; Bár elpusztításodra tör, Gond, kételkedés mit gyötör! Nem lesz ez így örökkön! Bízál: ügyed az Istené. Népét Ő el nem ejtené: Ő áll majd bosszút érted; Ő állít Gedeont melléd, Átala harcokban megvéd, Szent Igéjét és téged.
2. Él az Úr, áll ígérete: ördög s világ minden csele Megszégyenül mirajtunk! Velünk az Úr, mi Ő vele, Végtelen az Ő ereje: Győzelmet kell aratnunk. Krisztusunk, segélj, el ne hagyj, Pártfogónk végig te maradj: Oltalmaz neved által, Hogy, mint hű nyájad, Zenghessünk dicséreteket Víg, boldog hál'adással!